

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 509/2022
24.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Радмиле Драгичевић Дичић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Гутеше, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К-1491/2016 од 06.11.2020. године и Вишег суда у Новом Саду КЖ.1 289/2020 од 25.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.05.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Гутеше, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К-1491/2016 од 06.11.2020. године и Вишег суда у Новом Саду КЖ.1 289/2020 од 25.02.2022. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К-1491/2016 од 06.11.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду КЖ.1 289/2020 од 25.02.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Новом Саду К-1491/2016 од 06.11.2020. године, потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Лазар Гутеша у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Гутеше, је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер дело за које се окривљени АА гони није кривично дело, обзиром да је окривљени критичном приликом поступао у правној заблуди, али и да је у питању дело малог значаја. Образлажући наведену повреду закона бранилац наводи да одбрана сматра да се окривљени АА налазио у неотклоњивој правној заблуди, обзиром да се као лице са озбиљним личним хендикепом – глувонема особа (не чује, а моћ говора му је врло ограничена) ослонио на ББ, која је обавила разговор са стручним лицем из АПР. Даље се наводи, да се у конкретном случају ради о кривичном делу малог значаја, имајући у виду да је ово случај типичног бирократског ситничарења око назива удружења које нема своје разумно оправдање, па су самим тим и чланови удружења били затечени чињеницом да морају да мењају одређене речи око назива удружења до одређеног датума, а што се показало од кључног значаја да савез оствари нека права – добије новчана средства. Такође се наводи да је поступање окривљеног АА у поступку пред АПР проста административна радња заснована на законским обавезама и овлашћењима, а не на сопственој вољи.

Када су у питању наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује да је окривљени АА критичном приликом поступао у неотклоњивој правној заблуди, Врховни касациони суд налази да су исти неосновани.

Наиме, на наведену повреду закона, одбрана окривљеног указивала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези у образложењу пресуде на страни три, став пет и страни четири став један, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

По ставу Врховног касационог суда, неосновани су и наводи захтева којима се указује да је, у конкретном случају, у питању кривично дело малог значаја, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 18. Кривичног законика, који је важио у време извршења кривичног дела, а који се у конкретном случају има применити, у смислу члана 5. КЗ, одређено је да „није кривично дело оно дело које, иако садржи обележја кривичног дела, представља дело малог значаја“ (став 1.) а да је дело „малог значаја ако је степен кривице учиниоца низак, ако су штетне последице одсутне или незнатне и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције“ (став 2.) те да се „одредбе ст. 1. и 2. овог члана могу применити на кривична дела за која је прописана казна затвора до пет година или новчана казна“ (став 3.).

У конкретном случају, за кривично дело за које је окривљени АА оптужен и осуђен - навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ, а имајући у виду опис радње извршења кривичног дела, по ставу Врховног касационог суда нису испуњени услови за примену института прописаног чланом 18. КЗ. Тако, степен кривице у конкретном случају није „низак“ што је један од првих услова, него је, имајући у виду степеновање кривице на два нехатна и два умишљајна облика, извесно највиши, а у виду директног умишљаја. Такође, није испуњен ни услов у погледу незнатности или одсутности штетних последица. О испуњености овог услова, у погледу одсутности штетних последица, може се говорити уколико је реч, између осталог, о покушају кривичног дела, а у конкретном случају, а како то произилази из списка предмета, окривљени је довођењем у заблуду навео надлежни орган да у јавној књизи овери штогод неистинито што може да служи као доказ у правном саобраћају, односно довео у заблуду овлашћено лице Агенције за привредне регистре да у регистар удружења изврши регистрацију промене назива удружења са датумом од 23.01.2014. године, а која овера неистинитог је служила као доказ да Савез глувих и наглувих Војводине аудиолошки центар добије новчана средства од Покрајинског секретаријата за јавно информисање и културу Аутономне покрајине Војводине, те је дело самим тим свршено и за исто је и оглашен кривим, па нема сумње да су наступиле, свакако знатне, штетне последице угрожавања сигурности правног саобраћаја као његовог заштитног објекта. При томе, питање незнатности или одсутности штетних последица, суд цени са становишта угрожености или степена повређивања заштитног добра. На крају, имајући у виду управо и о ком кривичном делу се ради, степену кривице и интезитету штетних последица по заштитни објекат дела, нема сумње да општа сврха кривичних санкција, односно „сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством“ захтевају изрицање кривичне санкције у конкретном случају, те тако није испуњен ни трећи наведени неопходни услов из члана 18. став 2. КЗ, то по ставу Врховног касационог суда нема услова за примену института „дело малог значаја“ из члана 18. КЗ.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у преосталом делу захтева за заштиту законитости указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП, износећи своју оцену изведених доказа у погледу поступања окривљеног АА критичном приликом, и на својим чињеничним закључцима, другачијим од оних утврђених у побијаним пресудама, износи сопствени став о непостојању кривичног дела, за које је окривљени оглашен кривим.

Како члан 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у напред наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде у односу на одбијајући део, на основу члана 491. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев браниоца окривљеног одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић